

Päijät-Hämeen käräjäoikeuden laamanni

Vankeusrangaistuksen yleisen vähimmäisajan alittaminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastamisessa on kiinnitetty huomiota Päijät-Hämeen käräjäoikeuden 20.4.2022 asiassa R 21/887 antamaan tuomioon 22/116382. Asiassa toinen vastaajista oli tuomittu vankeusrangaistuksen yleistä neljäntoista päivän vähimmäisaikaa lyhyempään kymmenen päivän vankeusrangaistukseen.

SELVITYS

Puheenjohtajana asiassa Päijät-Hämeen käräjäoikeuden käräjätuomarina toiminut A, joka ei enää selvitystä antaessaan ole toiminut käräjätuomarina, on 29.12.2022 antanut asiasta hänetä pyytämäni selvityksen. Selvityksensä mukaan A oli ottanut rangaistusta määrätessään huomioon vastaajan aiemman vankeustuomion ja tuossa yhteydessä erehdyksessä mitannut vastaajalle rangaistuksen, joka on ollut alle neljätoista päivää. A on myöntänyt, että vastaajalle on hänen tekemänsä virheen vuoksi tuomittu lyhyempi rangaistus kuin lain mukaan on mahdollista.

RATKAISU

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Rikoslain 2 c luvun 2 §:n 2 momentin mukaan määräaikaista vankeusrangaistusta tuomitaan vähintään neljätoista päivää.

Rikoslain 7 luvun 6 §:n mukaan jos ehdottomaan vankeusrangaistukseen tai yhdistelmärankaistukseen tuomittua syytetään hänen ennen tämän rangaistuksen tuomitsemista tekemästään muusta rikoksesta, voidaan aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdistelmärankaistus ottaa uutta rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon rangaistusta alentavana tai lieventävänä seikkana. Uudesta rikoksesta voidaan myös tuomita laissa sille säädettyä vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen tai katsoa aikaisempi rangaistus riittäväksi seuraamukseksi myös myöhemmin käsiteltäväksi tulleesta rikoksesta.

Korkein oikeus on todennut, ettei tuomioistuin voi edellä mainitun säännöksen nojalla tuomita vastaajaa neljätoista päivää lyhyempään vankeusrangaistukseen ([KKO 2000:10](#)). Tämä käy ilmi myös rikoslain 7 luvun lainvalmistelutöistä ([HE 48/1997 vp](#) s. 5), joissa on todettu lyhimpänä 7 luvun 6 §:n mukaan tuomittavana vankeusrangaistuksena olevan aina rangaistuslajin yleinen vähimmäismäärä, neljätoista päivää.

A on menetellyt virheellisesti tuomitessaan vastaajan laissa säädettyä vankeusrangaistuksen vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n mukaan jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aiheutta syytteen nostamiseen.

Oikeuskanslerin ratkaisukäytännössä määräaikaiselle vankeusrangaistukselle laissa säädettyä vähimmäisaikaa lyhyemmän rangaistuksen tuomitseminen on vakiintuneesti johtanut huomautuksen antamiseen (ks. esim. apulaisoikeuskanslerin päätökset 12.10.2022 dnro [OKV/2383/30/2021](#) ja 8.11.2022 dnro [OKV/339/30/2022](#)).

Annan edellä kerrotun perusteella A:lle valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaisen huomautuksen hänen virheellisestä menettelystään rangaistuksen määräämisessä.

Pyydän Teitä toimittamaan ratkaisuni A:lle edellä mainitussa tarkoituksessa.

Lähetän päätökseni tiedoksi Itä-Suomen hovioikeudelle.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen